

การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดรัฐบาล อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

โรจกร ลือมงคล, พ.บ., ส.ม., บธ.ค.

บทคัดย่อ

ภูมิหลัง: การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นจะมีความสัมพันธ์กับการมีคู่นอนหลายคนในชีวิต ความเสี่ยงที่จะเกิดโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ โรคเชชไอวี/โรคเอดส์ รวมถึงปัญหาของการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์

วิธีการทำวิจัย: การวิจัยแบบภาคตัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความชุกและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดรัฐบาล 4 แห่งในอำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ เก็บข้อมูลระหว่างเดือน พฤษภาคม ถึง มิถุนายน 2563 โดยใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างชนิดตอบด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบลอจิสติกแสดงผลด้วยค่า Adjusted odds ratio (ORadj) และช่วงเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 (95%CI)

ผลการวิจัย: ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 640 ราย มีอายุอยู่ระหว่าง 12-18 ปี โดยกลุ่มตัวอย่าง 88 ราย (ร้อยละ 13.75) มีประวัติว่าเคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อน ในจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีเพศสัมพันธ์นั้น พบว่า 17 ราย (ร้อยละ 19.32) ให้ประวัติว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกก่อนอายุ 15 ปี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีเพศสัมพันธ์เกินกว่าครึ่ง (ร้อยละ 62.50) ให้เหตุผลของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกว่าเกิดจากความรัก และร้อยละ 35.23 ให้เหตุผลว่าเกิดจากแรงปรารถนาทางเพศ นอกจากนั้นแล้วยังพบว่า มีเพียง 50 รายเท่านั้น (ร้อยละ 56.81) ที่ให้ประวัติว่าคู่นอนได้ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบลอจิสติกพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุ > 15 ปี (ORadj = 4.83, 95%CI: 2.72-8.57, $p < 0.001$) การไม่ได้อาศัยอยู่กับผู้ปกครอง (ORadj = 48.54, 95%CI: 3.62-650.45, $p = 0.003$) และประวัติเคยดื่มแอลกอฮอล์ (ORadj = 8.78, 95%CI: 4.99-15.45, $p < 0.001$)

สรุปการวิจัย: จากผลการศึกษา ผู้วิจัยจึงแนะนำแนวทางการดำเนินงานที่จะลดการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนซึ่งควรที่จะคำนึงถึงปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้

คำสำคัญ: การมีเพศสัมพันธ์ นักเรียนหญิง โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดรัฐบาล

*โรงพยาบาลกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

Sexual Intercourse among Female Students in Public High Schools, Khonsawan District, Chaiyaphum Province

Rodjakorn Luemongkol, M.D., M.P.H., D.B.A.

Abstract

Background: Early onset of sexual intercourse among teenager is associated with lifetime prevalence of sexual partners, risk of exposure to sexually transmitted infections including HIV/AIDS and unwanted pregnancy.

Methods: A cross-sectional study aimed to identify the prevalence and factors associated with sexual intercourse among female students from four public high schools in Khonsawan district, Chaiyaphum province, Thailand. The structured self-administered questionnaire was used to collect the data between May and June 2020. Data were analyzed using descriptive statistic and multiple logistic regression analysis was then performed to compute adjusted odds ratio (ORadj) with 95% confidence interval (95%CI).

Results: The result showed that 640 respondents, the age range was 12-18 years. About 88 (13.75%) of respondents had history of sexual intercourse. Among sexually active respondents, 17 (19.32%) reported they had started sex before the age of 15 years. More than half (62.50%) of sexually active respondents reported that the main reason for initiation of sexual intercourse was falling in love and (35.23%) of them experienced their first sexual intercourse owing to sexual desire. In addition, only 50 (56.81%) of sexually active respondents reported that their partners used condom at recent intercourse. Multiple logistic regression indicated that significant factors associated with having sex were age > 15 years (ORadj = 4.83, 95%CI: 2.72-8.57, $p < 0.001$), did not live with parents (ORadj = 48.54, 95%CI: 3.62-650.45, $p = 0.003$), and ever used alcohol (ORadj = 8.78, 95%CI: 4.99-15.45, $p < 0.001$).

Conclusions: These findings suggest that interventions aiming to delay first intercourse may need to consider targeting aspects of these associated factors.

Keywords: sexual intercourse, female students, public high school

---

*Khonsawan hospital, Chaiyaphum province

บทนำ

สังคมไทยเปิดรับวัฒนธรรมจากตะวันตกมากขึ้น เช่น การแต่งกายโป๊และล่อแหลม การจับมือถือแขน การโอบกอดกัน การแสดงความรักโดยการกอดจูบ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นผลทำให้ค่านิยมการรักนวลสงวนตัวในหญิงไทยลดลง และในปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมโลกออนไลน์ของการใช้สมาร์ตโฟน ไลน์ เฟซบุ๊ก ฯลฯ ทำให้การพูดคุยกันของวัยรุ่นสะดวกมากขึ้น รวมถึงการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวกลางคืนและสถานเริงรมย์ต่างๆ การดื่มแอลกอฮอล์ การใช้ยาเสพติด และอิทธิพลของสื่อล่อแหลมทางเพศต่างๆ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นทั้งสิ้น นอกจากนี้ วัยรุ่นยังเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์อย่างมาก เนื่องจากอิทธิพลของฮอร์โมนเพศที่เพิ่มสูงขึ้น วัยรุ่นชายจะเริ่มมีหนวดเครา และเสียงแตกห้าว ส่วนวัยรุ่นหญิงจะเริ่มมีหน้าอกขยายใหญ่ขึ้น สะโพกผาย และเริ่มสนใจในรูปร่างหน้าตา การแต่งกาย และความสวยความงาม ซึ่งทั้งสองเพศจะเริ่มสนใจในรูปร่างหน้าตาของเพศตรงข้าม และเกิดแรงดึงดูดอยากรู้ อยากลองในกิจกรรมทางเพศ ซึ่งเมื่อมีแรงขับทางเพศร่วมด้วยแล้ว อาจควบคุมอารมณ์ทางเพศไม่ได้ ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและอาจเกิดปัญหาตามมา เช่น เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ รวมถึงการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดผลกระทบ

ตามมา คือ การขาดโอกาสทางการศึกษา และต้องพึ่งครอบครัว เนื่องจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยเฉพาะในวัยเรียนยังไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมไทย และถูกมองว่าเป็นเรื่องน่าอับอาย นักเรียนที่ตั้งครรภ์จะถูกบีบบังคับให้ลาออกจากโรงเรียนไปแต่งงานหรือไปคลอดบุตร ซึ่งการมีลูกในวัยเรียนเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากความไม่พร้อมของเศรษฐกิจและวุฒิภาวะในการเลี้ยงดูบุตร โดยพ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องเข้ามาช่วยเหลือทั้งการดูแลบุตรหลานและสนับสนุนค่าใช้จ่ายต่างๆ นอกจากนี้วัยรุ่นบางรายเลือกที่จะทำแท้ง เนื่องจากความไม่พร้อมที่จะดูแลบุตรหรือความอับอายที่เกิดจากการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ซึ่งส่วนใหญ่ผู้มักไปทำแท้งตามคลินิกที่ผิดกฎหมาย สิ่งตามมา คือ เกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น ตกเลือด ติดเชื้อในโพรงมดลูกและกระเพาะเลือดซึ่งอันตรายถึงชีวิต⁽¹⁾ จากรายงานของสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขพบว่า ในช่วงปี 2558-2560 อัตราการคลอดบุตรในหญิงวัยรุ่นอายุ 10-14 ปี เท่ากับ 1.50, 1.40 และ 1.30 รายต่อพันราย ตามลำดับ และอัตราการคลอดบุตรในหญิงวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี เท่ากับ 44.80, 42.50 และ 39.60 ต่อพันราย ตามลำดับ ข้อมูลเฉพาะในช่วงปี 2560 พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่ที่คลอดบุตรเป็นนักเรียนนักศึกษาถึง ร้อยละ 38.00 และการตั้งครรภ์ในวัยเรียนเป็นสาเหตุทำให้ต้องหยุดเรียนหรือลาออกจากโรงเรียน ซึ่งทำให้ขาดโอกาสทาง

การศึกษา นอกจากนั้นจากผลสำรวจยังพบว่า ส่วนใหญ่ของการตั้งครรภ์ในวัยเรียน เกิดจากการไม่สวมถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 54.40⁽²⁾

สำหรับข้อมูลของโรงพยาบาลคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิพบว่า ในช่วงปี 2560-2562 อัตราการคลอดบุตรในหญิงวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี เท่ากับ 12.60, 15.47 และ 19.74 รายต่อพันราย ตามลำดับ โดยหญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์และคลอดบุตร เป็นนักเรียนหรือนักศึกษาอยู่ประมาณ ร้อยละ 30.00⁽³⁾ ซึ่งแม้ว่าอัตราการคลอดบุตรของวัยรุ่นในโรงพยาบาลคอนสวรรค์ จะยังไม่เกินเป้าหมายตามตัวชี้วัดของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขซึ่งกำหนดไว้ว่า อัตราการคลอดบุตรมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปีต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปีพันราย ไม่ควรเกิน 38 รายต่อพัน⁽⁴⁾ แต่อย่างไรก็ตามอัตราการคลอดบุตรของหญิงวัยรุ่นของโรงพยาบาลคอนสวรรค์กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี และพบว่าหนึ่งในสามของแม่วัยรุ่นเป็นนักเรียนนักศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรทางสาธารณสุขในโรงพยาบาลคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความชุกของการมีเพศสัมพันธ์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดรัฐบาล เขตพื้นที่อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ เพื่อจะได้นำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวในอนาคต

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาความชุกของการมีเพศสัมพันธ์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดรัฐบาล เขตพื้นที่อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาแบบภาคตัดขวางนี้ (Cross-sectional study) ประชากร คือ นักเรียนหญิงของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดรัฐบาลซึ่งมีทั้งหมด 4 แห่งในเขตพื้นที่อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 810 คน⁽³⁾ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนหญิงของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมดที่ผ่านเกณฑ์คัดเข้าของงานวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 สุ่มครีโวจและยินดีเข้าร่วมในการวิจัย การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรการประมาณค่าสัดส่วน ในกรณีที่ทราบประชากร⁽⁵⁾ โดยการกำหนดค่าที่สำคัญ ได้แก่ N คือ จำนวนนักเรียนหญิงในโรงเรียนมัธยมศึกษา 810 ราย และ p คือ สัดส่วนของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่เคยมีเพศสัมพันธ์เท่ากับ ร้อยละ 23.00 ($p=0.23$) ซึ่งได้จากผลสำรวจของสำนักงานอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข⁽⁶⁾ ใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 โดยค่า $Z = 1.96$ และระดับความแม่นยำ (Precision level; e หรือ d) และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.05 จะได้ขนาดตัวอย่างในการศึกษา ควรไม่น้อย

กว่า 204 ราย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือน พฤษภาคม-มิถุนายน 2563 โดยใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างชนิดตอบด้วยตนเอง ซึ่งจากแบบสอบถาม 810 ฉบับ มีผู้ตอบแบบสอบถาม 678 ราย คิดเป็นอัตราตอบกลับร้อยละ 83.70 แต่เมื่อพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อมูลทำให้เหลือแบบสอบถามสำหรับนำมาวิเคราะห์ 640 ราย วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการมีเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ สถิติที่ใช้ คือ สถิติพรรณนา และวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์โดยวิเคราะห์แบบตัวแปรเดียว (Univariate analysis) โดยใช้สถิติถดถอยลอจิสติก (Simple logistic regression) นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยค่า Crude odds ratio (ORcrude) ที่ช่วงความเชื่อมั่น 95% จากนั้นผู้วิจัยจะคัดเลือกปัจจัยที่ได้จากการวิเคราะห์แบบตัวแปรเดียวแล้วพบว่ามีค่า $p < 0.20$ เข้ามาวิเคราะห์ต่อแบบพหุตัวแปร (Multivariable analysis) โดยใช้สถิติพหุถดถอยแบบลอจิสติก (Multiple logistic regression) ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบตัดออกทีละตัวแปร (Backward elimination) นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยค่า Adjusted odds ratio (ORadj) ที่ช่วงความเชื่อมั่น 95% และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งงานวิจัยนี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุข ชัยภูมิ เลขที่จริยธรรม 23/2563

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 640 ราย มีผู้ตอบว่า เคยมีเพศสัมพันธ์ 88 ราย คิดเป็นอัตราความชุกของการมีเพศสัมพันธ์เท่ากับ ร้อยละ 13.75 ซึ่งเมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียนพบว่า มัธยมศึกษาตอนต้นมีอัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 6.70 และมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 23.60 ในกลุ่มตัวอย่าง 88 รายที่เคยมีเพศสัมพันธ์นั้น พบว่า 17 ราย (ร้อยละ 19.32) ให้ประวัติว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกก่อนอายุ 15 ปี โดยจำแนกเป็น 4 ราย (ร้อยละ 4.55) มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุ 13 ปี และ 13 ราย (ร้อยละ 14.77) มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุ 14 ปี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีเพศสัมพันธ์นั้น เกินกว่าครึ่ง (ร้อยละ 62.50) ให้เหตุผลของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกว่าเกิดจากความรัก และ 31 ราย (ร้อยละ 35.23) ให้เหตุผลว่าเกิดจากแรงปรารถนาทางเพศ คือ ความอยากรู้อยากลอง และบุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยส่วนใหญ่ คือ แฟน ร้อยละ 97.73 นอกจากนั้นแล้วยังพบว่า มีเพียง 50 รายเท่านั้น (ร้อยละ 56.81) ที่ให้ประวัติว่าคู่อนอนมีการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หรือป้องกันการตั้งครรภ์ในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ (n = 88)

ตัวแปร	จำนวน (ร้อยละ)
อายุขณะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (ปี)	
12	0 (0.00)
13	4 (4.55)
14	13 (14.77)
15	9 (10.23)
16	19 (21.59)
17	26 (29.55)
18	17 (19.32)
จำนวนคู่นอนที่เคยมีเพศสัมพันธ์	
1 คน	69 (78.41)
มากกว่า 1 คน	19 (21.59)
เหตุผลของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (ตอบได้ > 1 ข้อ)	
ความรัก (แฟน/คู่รัก)	55 (62.50)
อยากรู้หรืออยากลอง	31 (35.23)
ได้ค่าตอบแทน	0 (0.00)
ถูกบังคับ	3 (3.41)
อิทธิพลของแอลกอฮอล์/ยาเสพติด	3 (3.41)
บุคคลที่เคยมีเพศสัมพันธ์ (ตอบได้ > 1 ข้อ)	
แฟน	86 (97.73)
เพื่อน	8 (9.09)
ญาติ	2 (2.27)
คนแปลกหน้า	1 (1.14)
การใส่ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์/ คุมกำเนิดครั้งล่าสุด	
คู่นอนไม่ได้ใส่ถุงยางอนามัย	38 (43.19)
คู่นอนใส่ถุงยางอนามัย	50 (56.81)

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์

2.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบตัวแปรเดียวด้วยสถิติ Simple logistic regression พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุ > 15 ปี (ORcrude = 6.75, 95%CI: 4.01-11.54, p < 0.001) ชั้นเรียนมัธยมปลาย (ORcrude = 4.29, 95%CI: 2.56-7.35, p < 0.001) การไม่ได้อาศัยอยู่กับผู้ปกครองหรือการ

เช่าหอพักอยู่ตามลำพัง/อยู่กับเพื่อน (ORcrude = 26.23, 95%CI: 2.53-1294.14, p < 0.001) การดูสื่อลามกเป็นประจำ (ORcrude = 2.69, 95%CI: 1.36-5.11, p < 0.001) ประวัติเคยสูบบุหรี่ (ORcrude = 113.21, 95%CI: 16.73-4773.30, p < 0.001) ประวัติเคยดื่มแอลกอฮอล์ (ORcrude = 12.93, 95%CI: 7.52-22.55, p < 0.001) และประวัติเคยใช้สารเสพติด (ORcrude = 26.23, 95%CI: 2.53-1294.14, p < 0.001) แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์: การวิเคราะห์แบบตัวแปรเดียว

ตัวแปร	การมีเพศสัมพันธ์ (%)		ORcrude (95% CI)	p-value
	มี	ไม่มี		
อายุ (ปี)				
> 15 (16-18)	62 (30.1)	144 (69.9)	6.75 (4.01-11.54)	<0.001*
≤ 15	26 (5.9)	94 (94.1)	1.00	
ชั้นเรียน				
ม.ปลาย	63 (23.60)	204 (76.40)	4.29 (2.56-7.35)	<0.001*
ม.ต้น	25 (6.70)	348 (93.30)	1.00	
เกรดเฉลี่ยสะสม				
<3.00	26 (16.56)	131 (84.44)	1.34 (0.78-2.26)	0.239
≥3.00	62 (12.84)	421 (87.16)	1.00	
รายได้ครอบครัว (บาท/เดือน)				
≥15000	28 (14.81)	161 (85.19)	1.13 (0.67-1.87)	0.612
<15000	60 (13.30)	391 (86.70)	1.00	

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์: การวิเคราะห์แบบตัวแปรเดียว (ต่อ)

ตัวแปร	การมีเพศสัมพันธ์ n (%)		ORcrude (95% CI)	p-value
	มี	ไม่มี		
ที่อยู่อาศัย				
ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่/ผู้ปกครอง	4 (80.00)	1 (20.00)	26.23 (2.53-1294.14)	<0.001*
อยู่กับพ่อแม่/ผู้ปกครอง	84 (13.23)	551 (86.77)	1.00	
ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง				
ไม่ดี	9 (24.32)	28 (75.68)	2.13 (0.85-4.85)	0.054
ดี	79 (13.10)	524 (86.90)	1.00	
การเที่ยวสถานบันเทิง				
บ่อย	25 (16.89)	123 (83.11)	1.38 (0.79-2.34)	0.205
ไม่บ่อย	63 (12.80)	429 (87.20)	1.00	
การคู่อลามก				
เป็นประจำ	17 (27.42)	45 (72.58)	2.69 (1.36-5.11)	0.001*
ไม่เป็นประจำ	71 (12.28)	507 (87.72)	1.00	
การดื่มแอลกอฮอล์				
เคยดื่ม	63 (41.18)	90 (58.82)	12.93 (7.52-22.55)	<0.001*
ไม่เคยดื่ม	25 (5.13)	462 (94.87)	1.00	
การสูบบุหรี่				
เคยสูบ	15 (93.75)	1 (6.25)	113.21 (16.73-4773.30)	<0.001*
ไม่เคยสูบ	73 (11.70)	551 (88.30)	1.00	
การใช้สารเสพติด				
เคยใช้	4 (80.00)	1 (20.00)	26.23 (2.53-1294.14)	<0.001*
ไม่เคยใช้	84 (13.23)	551 (86.77)	1.00	

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบพหุตัวแปรด้วยสถิติ Multiple logistic regression พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุ > 15 ปี (ORadj = 4.83, 95%CI: 2.72-8.57, p < 0.001) การไม่ได้อาศัย

อยู่กับผู้ปกครองหรือการเช่าหอพักอยู่ตามลำพัง/อยู่กับเพื่อน (ORadj = 48.54, 95%CI: 3.62-650.45, p = 0.003) และประวัติเคยดื่มแอลกอฮอล์ (ORadj = 8.78, 95%CI: 4.99-15.45, p < 0.001) แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์: การวิเคราะห์แบบพหุตัวแปร

ตัวแปร	ORcrude (95% CI)	ORadj (95% CI)	p-value
อายุ (ปี)			
> 15 (16-18)	6.75 (4.01-11.54)	4.83 (2.72-8.57)	<0.001*
≤ 15	1.00	1.00	
ที่อยู่อาศัย			
ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่/ผู้ปกครอง	26.23 (2.53-1294.14)	48.54 (3.62-650.45)	0.003*
อยู่กับพ่อแม่/ผู้ปกครอง	1.00	1.00	
การดื่มแอลกอฮอล์			
เคยดื่ม	12.93 (7.52-22.55)	8.78 (4.99-15.45)	<0.001*
ไม่เคยดื่ม	1.00	1.00	

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผล

การศึกษานี้พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อนจำนวน 88 ราย จากผู้ตอบแบบสอบถาม 640 ราย คิดเป็นอัตราความชุกของการมีเพศสัมพันธ์เท่ากับ ร้อยละ 13.75 เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียนพบว่า มัธยมศึกษาตอนต้นมีอัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 6.70 และมัธยมศึกษาตอนปลายมีอัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 23.60 ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่แล้ว

นักเรียนหญิงจะเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สอดคล้องกับผลการสำรวจของ สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งรายงานว่าการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในช่วงปี 2557-2559 มีค่าเท่ากับ ร้อยละ 24.20, 25.90 และ 23.60 ตามลำดับ⁽⁶⁾ ในขณะที่ผลสำรวจการมีเพศสัมพันธ์ในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า ในช่วงปี 2011, 2013 และ 2015 นักเรียนหญิง

ชั้นไฮสกูล Grade 9 ถึง 12 หรือเทียบกับประเทศไทยก็คือชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เคยมีเพศสัมพันธ์เท่ากับ ร้อยละ 45.60, 46.00 และ 39.20 ตามลำดับ⁽⁷⁾ ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในประเทศตะวันตกมีความชุกของการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าประเทศไทย ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างกันของค่านิยมและวัฒนธรรม แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งประเทศตะวันตกและประเทศไทย มีแนวโน้มของการมีเพศสัมพันธ์ในนักเรียนอยู่ในอัตราคงที่ ซึ่งเมื่อพิจารณาในกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีเพศสัมพันธ์ของงานวิจัยนี้ จะพบว่ากลุ่มตัวอย่าง 17 ราย (ร้อยละ 19.32) ให้ประวัติว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกก่อนอายุ 15 ปี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีเพศสัมพันธ์นั้น เกินกว่าครึ่ง (ร้อยละ 62.50) ให้เหตุผลของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกว่าเกิดจากความรัก รองลงมา คือ เกิดจากแรงปรารถนาทางเพศ คือ ความอยากรู้อยากลอง ส่วนน้อยให้เหตุผลว่า เกิดจากการบังคับขืนใจและอิทธิพลของแอลกอฮอล์หรือยาเสพติด และบุคคลในกลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ด้วย ส่วนใหญ่ คือ แฟน ร้อยละ 97.73 สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาในวัยรุ่นหญิงที่จังหวัดอุบลราชธานี⁽⁸⁾ ซึ่งพบว่า วัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคนรัก และเหตุผลของการมีเพศสัมพันธ์เกิดจากความรักหรือความหลง รองลงมาคือ ความอยากรู้อยากลอง ผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีเพศสัมพันธ์มีเพียง 50 รายเท่านั้น (ร้อยละ 56.81) ที่ให้ประวัติว่าคู่

นอนมีการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หรือป้องกันการตั้งครรภ์ในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งล่าสุด สอดคล้องกับผลสำรวจของสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งพบว่า ผลสำรวจปี 2562 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ครั้งล่าสุดเพียง ร้อยละ 69.20 เท่านั้น⁽⁹⁾ ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้รวมถึงนักเรียนในประเทศไทยยังมีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยที่ไม่สูงนัก ซึ่งอาจจะนำไปสู่สาเหตุของการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ต่างๆ รวมถึงโรคเอดส์และโรคเอดส์ด้วย สอดคล้องกับรายงานของสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พบว่า อัตราป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นและเยาวชนอายุ 15-24 ปีมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2559 พบอัตราป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นและเยาวชนอายุ 15-24 ปี เท่ากับ 127.10 ต่อแสนประชากร และโรคติดต่อที่ได้รับรายงาน ได้แก่ ซิฟิลิส หนองใน หนองในเทียม แผลริมอ่อน ฝีมะม่วง เริ่มที่อวัยวะเพศ หูดอวัยวะเพศและทวารหนัก รวมถึงโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ⁽⁶⁾ และเมื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง ผลวิจัยนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ > 15 ปีขึ้นไป การไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือการเช่าหอพักอยู่ตามลำพัง/อยู่กับเพื่อน และการดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์

กับการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาในต่างประเทศ^(10,11) โดยเฉพาะการคุมแอดกอสอลซึ่งนับได้ว่าเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่น เนื่องจากเมื่อบริโกลเข้าไปถึงจะขาดสติสัมชัญญา ขาดการควบคุมตนเอง กล้าทำในสิ่งที่ไม่ควรทำ ซึ่งรวมถึงการมีเพศสัมพันธ์ และส่วนใหญุ่มักไม่มีการป้องกันหรือคุมกำเนิดที่เหมาะสม อันนำไปสู่การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ได้ก่อนวัยอันควร⁽¹²⁾ ดังนั้นบุคลากรทางสาธารณสุขควรนำข้อค้นพบดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา เพื่อป้องกันปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยนี้บ่งชี้ว่า นักเรียนหญิงในอำเภอคอนสวรรค์มักจะเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรคือ อายุ > 15 ปีขึ้นไป การคุมแอดกอสอล และการไม่ได้อาศัยอยู่กับผู้ปกครองหรือการเช่าหอพักอยู่ตามลำพัง/อยู่กับเพื่อน นอกจากนี้แล้วยังพบว่านักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์มีการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หรือป้องกันการตั้งครรภ์เพียง ร้อยละ 56.81 เท่านั้น ดังนั้นบุคลากรทางสาธารณสุขควรนำผลการวิจัยนี้

มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการส่งเสริมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาในโรงเรียน การรณรงค์ให้ใส่ถุงยางอนามัย การป้องกันการคุมแอดกอสอล รวมทั้งสารเสพติดอื่นๆ ในวัยเรียน และการพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อที่จะได้ลดอุบัติการณ์ของการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ คุณสิริลักษณ์ ชัยสิน หัวหน้ากลุ่มงานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชน โรงพยาบาลคอนสวรรค์ที่ให้การช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนการศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จ ลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

1. ปัญญากรินทร์ หอยรัตน์, ปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์. (2560). วัยรุ่นไทยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี, 28(2):173-82.
2. สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. สถานการณ์การตั้งครรภ์แม่วัยรุ่น. [ออนไลน์]. จาก http://rh.anamai.moph.go.th/download/all_file/index/situation/FactSheet@62.pdf [เข้าถึงเมื่อ 4 กรกฎาคม 2562]

3. โรงพยาบาลคอนสวรรค์. (2562). การคลอดบุตรในหญิงวัยรุ่นอายุ 15-19 ปีของโรงพยาบาลคอนสวรรค์ ในช่วงปี 2559-2561. [เอกสารอัดสำเนา]. ชัยภูมิ: กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลคอนสวรรค์.
4. กระทรวงสาธารณสุข. **ตัวชี้วัดอัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี.** [ออนไลน์]. จาก <http://healthkpi.moph.go.th/kpi2/kpi-list/view/?id=1017>. [เข้าถึงเมื่อ 4 กรกฎาคม 2562]
5. บุญญพัฒน์ ไชยเมธ. (2556). การกำหนดขนาดตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงพรรณนาในงานสาธารณสุข. วารสารมหาวิทยาลัยทักษิณ, 16(2):9-18.
6. กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์. **สถานการณ์อนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่น.** [ออนไลน์]. จาก http://rh.amamai.moph.go.th/download/all_file/brochure/FinalAW.pdf [เข้าถึงเมื่อ 4 กรกฎาคม 2562]
7. Ethier KA, Kann L, McManus T. (2018). **Sexual intercourse among high school students- 29 states and United states overall, 2005-2015.** MMWR Morb Mortal Wkly Rep, 66(51-52):1393-7.
8. Kongoun W, Suthutvoravut S. (2016). **Factors associated with sexual intercourse among female teenagers in Ubon Ratchathani province.** Rama Med J, 39(3):187-93.
9. กรมอนามัย สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์. **สถานการณ์อนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชน ปี 2562.** [ออนไลน์]. จาก http://rh.amamai.moph.go.th/download/all_file/index/RH_2562_Website.pdf. [เข้าถึงเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2562]
10. Penfold SC, Teijlingen E, Tucker JS. (2009). **Factors associated with self-reported first sexual intercourse in Scottish adolescents.** BMC Research Notes, 2(42):1-6.
11. Ruiz PR, Molinero LR, Miguelsanz JMM, Rodrigue VC. (2015). **Risk factors for early sexual debut in adolescents.** Rev Pediatr Aten Primaria, 17(66):127-36.
12. อรทัย วลีวงศ์. **มองรอบด้าน “นักดื่มวัยรุ่นกับแม่ในวัยเรียน”** [ออนไลน์]. จาก <https://www.thaihealth.or.th/data/ecatalog/256/pdf/256.pdf>. [เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2562]